

De sociale inspectie in perspectief

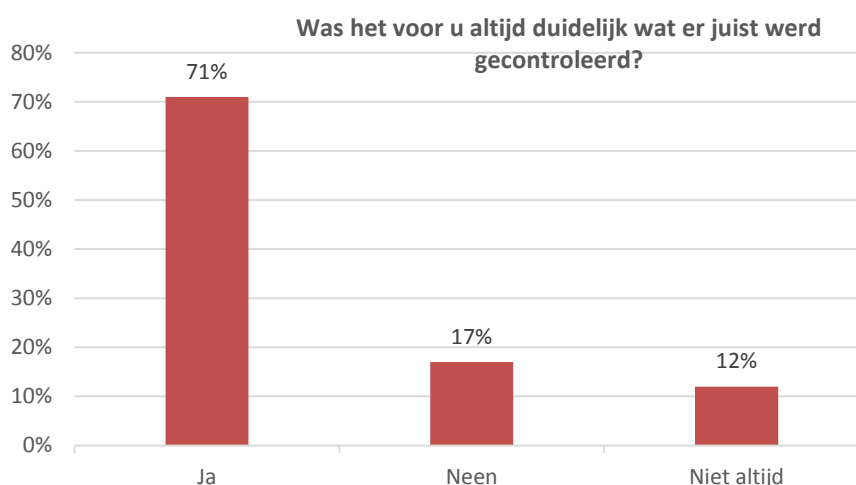
Oktober 2016

- ✓ *In het geval van een controle door een sociale inspectiedienst is het voor 29% van de respondenten niet duidelijk wat wordt gecontroleerd en waarom.*
- ✓ *22% van de ondernemingen waar een inbreuk werd vastgesteld, weet helemaal niet waarom iets fout was, waarom op die basis een inbreuk werd vastgesteld, hoe het dan wel moet of hoe een sanctie in de toekomst zou kunnen worden vermeden.*
- ✓ *34% van de respondenten, signaleert dat de controle naar hun aanvoelen niet geheel correct verliep. 89% van die groep laakt de houding en het gedrag van de inspecteurs als vooringenomen, dreigend, dominant, intimiderend, arrogant, onvriendelijk, onbeleefd.*
- ✓ *UNIZO is sterk vragende partij om via een wederzijds charter met de diverse federale sociale inspectiediensten de sociaal inspecteur en de ondernemer meer houvast te bieden. Een controle dient stevast performant, objectief en professioneel te verlopen.*

UNIZO bevroeg in september 2016 783 ondernemers, kleine en middelgrote ondernemingen mét personeel, via een online enquête. Doel van de enquête: inzicht te verwerven in de ervaring en de perceptie van een controle door de ondernemers. UNIZO ijvert immers al jaren voor een efficiënte, maar bovenal correcte sociale inspectie, zodat de talloze inspanningen van bonafide ondernemers niet nodeloos worden afgeremd.

29% van de respondenten (224 op 783) geeft te kennen de afgelopen 3 jaar bij één of meerdere controles een sociale inspectiedienst over de vloer te hebben gehad. Zij werden verder bevraagd. De resterende 71% respondenten werd bedankt voor hun deelname en uit de enquête gelicht.

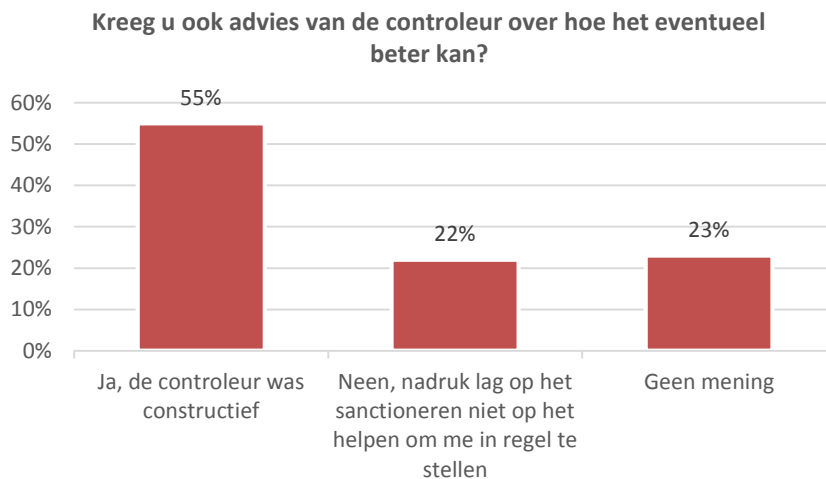
Voorwerp van de controle

Wie, wat, waar, wanneer ... en waarom ...? 17% van de respondenten geeft aan helemaal niet in te kunnen schatten wat nu precies het voorwerp van de controle uitmaakte. 12% stelt dat dit niet voldoende duidelijk was. 71% van de respondenten acht zich dan weer voldoende op de hoogte van het voorwerp van de controle.

Motivering van een inbreuk

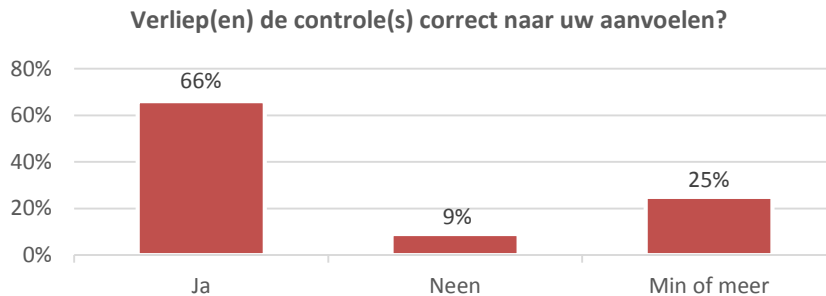
Exact 50% van de respondenten signaleert dat er tijdens de controle minstens één inbreuk werd vastgesteld.

22% van de respondenten waar een inbreuk is vastgesteld geeft te kennen helemaal niet te weten waarom iets fout was en waarom op die basis een inbreuk werd vastgesteld, hoe het dan wel moet of hoe een sanctie in de toekomst vermeden zou kunnen worden. Het hoeft niet te verbazen dat dit segment dan ook aangeeft een controle door een sociale inspectie louter en alleen als een repressief gebeuren te ervaren.

Dit zijn gemiste kansen. Een controle door een sociale inspectiedienst kan immers een element zijn in het groeiproces van een onderneming. Niet noodzakelijk enkel voor starters, maar ook met het oog op de implementatie van nieuwe of snel/sterk wijzigende reglementering (zoals het arbeidsrecht). De sociaal inspecteur moet de ondernemer dan wel uitleggen hoe de reglementering moet worden geïnterpreteerd en toegepast. Dit is trouwens één van de drie kerntaken van een arbeidsinspectiedienst.

Subjectieve ervaring

34% van de respondenten signaleert dat de controle naar hun aanvoelen niet geheel correct verliep. 9% is daar zelfs zeer categoriek in.

Opvallend, 89% van de respondenten die de controle als niet geheel correct percipieert, laakt daarbij de houding en het gedrag van de inspecteurs als vooringenomen, dreigend, dominant, intimiderend, arrogant, onvriendelijk, onbeleefd.

Slotsom

De ondernemers genieten te weinig begeleiding, informatie en advies tijdens en na een controle. In die zin dat algemene beginselen van behoorlijk bestuur als het motiveringsbeginsel, het rechtszekerheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel minstens schijnbaar in het gedrang komen. Ondernemers wensen informatie en advies over hun rechten en plichten, over de controle *an sich*, over de juiste en meest efficiënte wijze om de sociale wetgeving na te leven, ... UNIZO pleit er dan ook voor om die kerntaak in samenspraak met de betrokken actoren opnieuw meer invulling te geven.

Het signaal van onze ondernemers dat er ook problemen rijzen bij de houding van de betrokken inspecteurs is minder evident te ondervangen, maar mag evenmin worden genegeerd. Meerdere elementen oefenen uiteraard een invloed uit op die houding: de manier van de controle, het tijdstip van de controle, de houding van de ondernemer, ... Een wederzijds charter zou niettemin één en ander kunnen vatten. Een gedragscode als houvast voor de sociaal inspecteur én de ondernemer. De noden van de sociaal inspecteur dienen, in de mate van het mogelijke, te worden verzoend met de bedrijfseconomische noden van de onderneming. De sociaal inspecteur dient daartoe een ondernemersvriendelijke houding in te nemen. Een controle dient stevast performant, objectief en professioneel te verlopen.